

Підтримка викладачів для РОЗДІЛУ 2: Підготовка до катастроф у громадських місцях та на великих об'єктах

**НАВЧАЛЬНИЙ МОДУЛЬ 12: Навички
виживання на самоті в умовах стихійного
лиха у громадському місці та на великому
об'єкті**

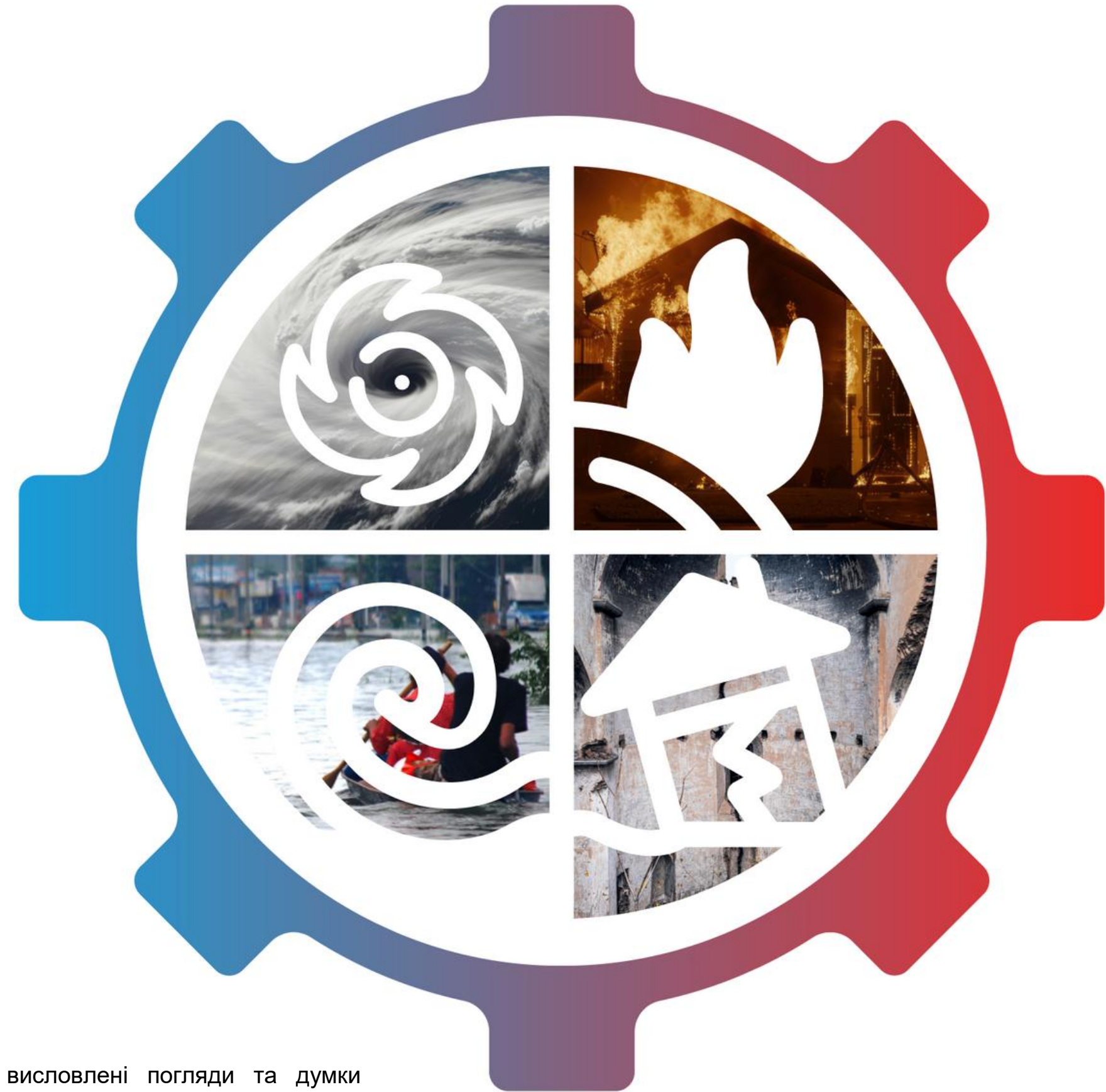
Автор: EVA-93 / Проектне партнерство VETREADY

Номер проекту: 2024-1-ES01-KA220-VET-000257287

**Co-funded by
the European Union**

Фінансується Європейським Союзом. Однак висловлені погляди та думки належать лише автору(ам) і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу або Іспанської служби з питань інтернаціоналізації освіти (SEPIE). Ні Європейський Союз, ні орган, що надає грант, не несуть за них відповідальності.

Огляд рекомендацій для викладачів

Цей Допоміжний файл для викладачів розроблений як супровід навчального модуля «Навички виживання на самоті в умовах стихійного лиха у громадському місці та на великому об'єкті», надаючи індивідуальні методичні та дидактичні рекомендації для підвищення його ефективності. Він має на меті допомогти освітянам:

- Зрозуміти конкретні педагогічні цілі цього модуля в рамках цього розділу
- Застосовуйте відповідні стратегії та інструменти навчання для залучення учнів професійно-технічної освіти, безперервної професійно-технічної освіти та діаспори
- Впевнено проводити ключові завдання, сприяти рефлексії та підтримувати запам'ятовування знань
- Адаптуйте проведення занять до різних форматів (очного, онлайн, змішаного) та різноманітних потреб учнів

Примітка: Виконання цього модуля та пов'язаної з ним вікторини сприяє професійному розвитку викладача та може призвести до отримання сертифікації.

Навчальний зміст цього модуля

1. Мета навчального модуля
2. Результати навчання навчального модуля
3. Вступ: Що таке навички самотнього виживання в умовах стихійного лиха у громадському місці та на великому об'єкті
4. Ключові поняття та термінологія
5. Розуміння важливості
6. Чому цей навчальний модуль важливий
7. Стихійні лиха в контексті сценарію стихійного лиха у громадському місці та на великому об'єкті.
8. Землетруси
9. Сильні шторми з блискавками
10. Теплові хвилі та екстремальні температури
11. Технологічні та промислові катастрофи в контексті сценаріїв виживання на самоті в умовах громадського та великого місця проведення.
12. Пожежі у великих громадських місцях
13. Збої інфраструктури у великих громадських місцях
14. Відключення електроенергії у великих громадських місцях
15. Біологічні та пов'язані зі здоров'ям катастрофи у контексті сценаріїв виживання на самоті у громадському місці та на великому об'єкті
16. Спалахи інфекційних захворювань у місцях масового скупчення людей
17. Харчові захворювання або алергічні реакції у громадських місцях
18. Медичні невідкладні випадки у місцях масового скупчення людей
19. Надихаючі дії та взірці для наслідування
20. Більше для дослідження

Рекомендовані методи та інструменти навчання

Метод навчання 1: Картування надзвичайних ситуацій та тренування зі стратегією виходу
Цей метод допомагає учням практикувати визначення безпечних виходів та альтернативних шляхів евакуації в місцях масового скупчення людей, таких як стадіони, торгові центри чи концертні зали. Він розвиває просторове уявлення, покращує прийняття рішень у стресових ситуаціях та готує учнів уникати небезпечних перешкод під час надзвичайних ситуацій.

Приклад застосування:

Після перегляду слайдів про небезпеку пожежі та відключення електроенергії в громадських місцях, викладач надає спрощений план поверху стадіону з кількома виходами, заблокованими проходами та небезпечними зонами. Учні працюють у групах, щоб швидко позначити найбезпечніші шляхи евакуації, уникаючи ескалаторів, ліфтів та переповнених місць. Кожна група представляє обрану стратегію виходу, а потім викладач проводить тренування з часовим обмеженням, імітуючи сценарій евакуації. Це підкреслює важливість швидкої оцінки ситуації, спокійного прийняття рішень та вибору найбезпечнішого, а не лише найзнайомішого, маршруту.

Рекомендовані методи та інструменти навчання

Метод навчання 2: Моделювання та сценарна рольова гра

Цей метод занурює учнів у реалістичні надзвичайні ситуації у громадських місцях, дозволяючи їм практикувати негайні реакції в безпечному навчальному середовищі. Він особливо ефективний для випадків небезпеки у великих, людних місцях, де паніка, шум і темрява можуть уповільнити розпізнавання медичних або біологічних надзвичайних ситуацій. За допомогою рольових ігор або моделювання умов (наприклад, приглушене світло, гучна музика, обмежені виходи) учні розвивають впевненість у собі, щоб діяти швидко та відповідально під тиском.

Приклад застосування:

Після перегляду слайдів про невідкладну медичну допомогу у переповнених приміщеннях викладач поділяє учнів на невеликі групи. Одна група грає роль «персоналу заходу», а інші виконують роль присутніх. Представляється змодельований сценарій: людина втрачає свідомість під час евакуації. Учні повинні розпізнавати ознаки, ефективно подавати сигнали про допомогу, незважаючи на гучний фоновий шум, та організувати безпечне реагування, не блокуючи шляхи евакуації. Викладач може додати відволікаючі фактори, такі як миготливе світло або фоновий звук, щоб імітувати реальні умови. Ця практична симуляція розвиває практичні стратегії виживання та гарантує, що учні пам'ятають, як залишатися помітними, спокійними та ефективними в умовах високого стресу.

Рекомендовані методи та інструменти навчання

Метод навчання 3: Обговорення тематичного дослідження та рефлексія особи, яка вижила

Цей метод заохочує учнів аналізувати реальні катастрофи, пов'язані з громадським здоров'ям або натовпами, емоційно та критично пов'язуючи їх із досвідом постраждалих. Розмірковуючи над тим, які дії були вжиті, а що можна було б зробити по-іншому, учні зміцнюють свою здатність розпізнавати попереджувальні знаки, швидко приймати рішення та зберігати спокій у хаотичних ситуаціях. Він підкреслює як індивідуальну відповідальність, так і роль колективної усвідомленості у виживанні.

Приклад застосування:

Після розповіді історії катастрофи на Love Parade у Дуйсбурзі (2010), де переповненість та несвоєчасне розпізнавання медичного дистресу призвели до численних смертельних випадків, викладач просить учнів визначити критичні невдачі та уроки виживання. Питання для обговорення можуть включати: «Які ранні ознаки небезпеки були проігноровані?», «Як комунікація або сигналізація про допомогу могли б врятувати життя?» та «Якби ви були в натовпі, що б ви зробили по-іншому?» Потім учні порівнюють свої відповіді з рекомендованими найкращими практиками, показаними на слайдах модуля (наприклад, залишатися помітним, сигналізувати про допомогу, уникати вузьких місць). Ця керована рефлексія розвиває емпатію, загострює ситуаційну обізнаність та робить стратегії виживання більш запам'ятовуваними, пов'язуючи їх із реальним людським досвідом.

Поради

- Щоб учні залишалися зацікавленими, почніть із реальних публічних сценаріїв, які знайомі та зрозумілі, таких як переповнені концерти, торгові центри чи стадіони. Використання яскравих візуальних образів (наприклад, пожежі, відключення електроенергії чи алергічні реакції) допомагає учням професійно-технічних навчальних закладів та дорослим пов'язати урок із ситуаціями, з якими вони можуть реально зіткнутися.
- Створіть психологічно безпечний навчальний простір, оскільки обговорення паніки, задухи або невідкладних медичних випадків може викликати тривогу. Уникайте осудливих запитань на кшталт «чому люди не втекли швидше?»; натомість використовуйте відкриті роздуми, наприклад: «Що може завадити комусь помітити ранні ознаки небезпеки?» або «Які невеликі дії можуть суттєво вплинути на натовп?».
- Збалансуйте логіку та емпатію, поєднуючи аналітичні інструменти (наприклад, карти евакуації, контрольні списки розпізнавання симптомів) з вправами на особисту рефлексію («Як би ви подали сигнал про допомогу, якби ніхто не помітив вашого стану?»). Цей подвійний підхід залучає дорослих учасників безперервного професійного навчання, які віддають перевагу структурованому прийняттю рішень, а також допомагає молодшим учням або учням діаспори емоційно пов'язати себе з реальним людським досвідом у контексті стихійних лих.

Стратегії адаптації

- Очне проведення занять можна організувати за допомогою інтерактивних практичних станцій у великих місцях проведення занять (стадіонах, торгових центрах або концертних залах), де учні чергуються між завданнями, такими як визначення безпечних точок виходу, відпрацювання сигналів евакуації або реагування на раптові медичні надзвичайні ситуації в натовпі. Викладачі можуть надати роздруковані плани поверхів місця проведення заходу, розподілити групи на групи для позначення безпечних і небезпечних зон та імітувати рух натовпу.

Матеріали, що підтримують ці заняття, включають друковані карти, свистки, ліхтарики, аптечки першої допомоги та прості реквізити для імітації бар'єрів або заблокованих виходів.

- Під час онлайн-викладання учні переглядають відеодемонстрації на такі теми, як безпечна поведінка під час масових зібрань, евакуація під час пожежі в закритих приміщеннях або безпека під час землетрусів у торгових центрах. Після кожного відео невеликі групи обговорюють, як би вони діяли в подібній ситуації, та діляться стратегіями. Викладачі проводять порівняння з офіційними рекомендаціями щодо надзвичайних ситуацій.

Онлайн-співпраця підтримується за допомогою цифрових інструментів, таких як кімнати для групових занять у Zoom, дошки для спільної роботи (Padlet, Miro) та Документи Google для документування планів евакуації та контрольних списків безпеки.

- Змішане навчання поєднує обидва підходи, створюючи команди онлайн- та очно занять, які аналізують випадок стихійного лиха, пов'язаного з натовпом (наприклад, Love Parade 2010). Учасники занять наносять на карту точки ризику, тоді як онлайн-студенти надають інформацію в режимі реального часу щодо безпечніших альтернатив. Разом вони порівнюють отриманий досвід та пропонують покращення.

Інструменти та матеріали для змішаних сесій можуть включати ноутбуки та проектори для аналізу сценаріїв у реальному часі, картки із завданнями виживання, схеми планів поверхів місця проведення та онлайн-платформи (Google Docs, Padlet) для обміну колективними стратегіями.

Ключові навички ESCO, що розглядаються в цьому модулі

Цільова категорія навичок ESCO: T2.3 – Вирішення проблем. Розроблені основні навички: Виявлення проблем та проведення аналізу ризиків, Розробка стратегій реагування на надзвичайні ситуації, Вирішення проблем за непередбачуваних умов.

Визначення проблем та проведення аналізу ризиків

- Практикується, коли учні помічають на слайдах ранні ознаки землетрусу (коливання вогнів, тріск) або сигнали пожежі (запах диму, мерехтіння вогнів).
- Викладачі підкреслюють це, просячи учнів перерахувати видимі попереджувальні знаки та ранжувати ті з них, які сигналізують про найтерміновіші дії.

Розробка стратегій реагування на надзвичайні ситуації

- Відпрацьовано у сценаріях «Пауза та роздуми» (наприклад, тиснява, відключення електроенергії, невідкладна медична допомога в концертному залі).
- Викладачі підкреслюють цю навичку, керуючи груповим обговоренням альтернативних шляхів виживання та просячи учнів обґрунтувати обрані ними дії.

Вирішуйте проблеми в непередбачуваних умовах

- Практикується під час сильних штормів, відключень електроенергії та раптових кризових ситуацій зі здоров'ям, коли учні повинні діяти без негайної зовнішньої допомоги.
- Викладачі зміцнюють цю навичку, порівнюючи інстинктивні реакції (паніка, слідування за натовпом) з найкращими практиками виживання (пошук бічних виходів, збереження енергії, вміння бути помітним).

Підтримка оцінювання – Як перевірити прогрес учня

В кінці цього навчального модуля слухачі пройдуть тест із 10 запитань з вибором однієї правильної відповіді, призначений для оцінки їхнього розуміння ключових концепцій, розглянутих на занятті.

Додаткові стратегії оцінювання:

- **1. Швидка вікторина щодо сценаріїв ризику, пов'язаних з натовпом:**

Учням надається короткий опис небезпеки в місці скупчення людей (наприклад, раптове захворювання на концерті, заблоковані виходи під час паніки або пожежна сигналізація в торговому центрі).

Протягом 1–2 хвилин вони повинні вибрати найбезпечнішу негайну дію з кількох варіантів та обґрунтувати свій вибір. Ця стратегія перевіряє, чи можуть учні застосовувати знання модуля для прийняття швидких рішень на основі безпеки в реалістичних умовах скупчення людей.

- **2. Картування розпізнавання небезпек:**

Учням показують зображення стадіону, концертного залу або торгового центру з кількома прихованими небезпеками (наприклад, темний вихід, впущена маска, покинута сумка, знак пожежі, пляшка з водою на підлозі). Працюючи в парах або групах, вони повинні позначити всі ризики та запропонувати швидкі відповіді. Це оцінює, наскільки добре вони можуть виявляти та пріоритезувати численні ризики під тиском, що безпосередньо відображає ситуаційну обізнаність, що викладається в модулі.

Додаткові довідкові матеріали

1. FEMA – Захист себе в натовпі

<https://www.ready.gov/public-spaces>

Практичний посібник FEMA щодо безпеки в місцях скупчення людей, що охоплює ситуаційну обізнаність, планування виходу та сигнали ризику.

2. Надзвичайні ситуації: роль ВООЗ у масових зібраннях

<https://www.who.int/news-room/questions-and-answers/item/what-is-who-s-role-in-mass-gatherings>

Надає рекомендації щодо ризиків для здоров'я на масових зібраннях, таких як фестивалі та концерти.

3. Керівні принципи ЄС щодо безпеки на великих заходах

www.eventsafetyinstitute.nl

Детальний інструкційний документ з планування безпечних заходів, управління ризиками, безпеки натовпу.

Джерела

- Надзвичайні ситуації: роль ВООЗ у масових зібраннях. (н.д.). <https://www.who.int/news-room/questions-and-answers/item/what-is-who-s-role-in-mass-gatherings>
- Інклюзивна освіта для професійно-технічної освіти. (2025, 26 червня). CEDEFOP. <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/timeline-vet-policies-europe/search/40022>
- Підтримка bij veiligheid op evenementen | Головна | Інститут безпеки подій. (2025, 18 вересня). Інститут безпеки подій. <https://www.eventsafetyinstitute.nl/>
- Педагогіка в освіті: Посібник з рамок та методів навчання на 2025 рік. (н.д.). <https://research.com/education/pedagogy-in-education>
- Навички та компетенції. (н.д.). Європейська система навичок, компетенцій, кваліфікацій та професій (ESCO). https://esco.ec.europa.eu/en/classification/skill_main

ПАРТНЕРСТВО

<https://ied.eu/>

<https://denizli.afad.gov.tr/>

<https://neotalentway.com/>

<https://www.eva93.lv/>

<https://ngo-nfe4y.com.ua/en>

<https://vonhope.is/>

Навчайтесь з задоволенням з VET-READY

РОЗДІЛ 2: Підготовка до катастроф у громадських місцях та на великих об'єктах

НАВЧАЛЬНИЙ МОДУЛЬ 12: Навички виживання на самоті в умовах стихійного лиха у громадському місці та на великому об'єкті

СЛІДКУЙТЕ ЗА
НАМИ

<https://vetready.eu/>